

Nummer 3, oktober - 2012

Innehåll

- Kraftigt ökat mottagande av nyanlända kommande år
- Ensamkommande barn – en resurs för samhället
- Projekt och verksamheter för mottagande av ensamkommande barn
- Länsstyrelserna på plats i Almedalen
- Uppföljning av etableringsreformen

Kraftigt ökat mottagande av nyanlända kommande år

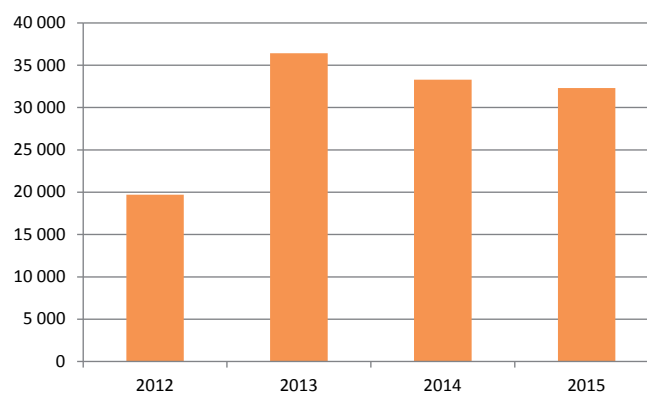
Migrationsverkets prognoser pekar på ett kraftigt ökat mottagande av nyanlända under 2013 och 2014. Enligt Migrationsverkets beräkningar kommer det redan under 2013 finnas behov av 36 400 kommunplatser. Omkring 3000 personer med uppehållstillstånd befinner sig för närvarande i anläggningsbostäder och är i behov av en kommunplats. I samband med att nästa prognos presenteras av Migrationsverket den 26 oktober, kommer sannolikt antalet att öka ytterligare.

Arbetsförmedlingen har uppdrag att årligen fastställa länsstal för mottagandet utifrån Migrationsverkets prognoser. Länsstalen fastställs i tre steg. Först fördelas platserna utifrån en fördelningsmodell baserad på ett flertal variabler. Förutsättningarna på arbetsmarknaden är den variabel som har störst vikt vid fördelningen av de anvisningsbara platserna. Ytterligare variabler som fördelningsmodellen tar hänsyn till är folkmängd, bostadsmarknad och demografi.

I nästa steg fördelas anvisningsbara platser utifrån historik över mottagande via anvisning i respektive län samt utifrån beräkningar av hur stort mottagandet av nyanlända som bosätter sig på egen hand väntas bli. Ett förväntat stort mottagande av självbosatta innebär en minskning av de anvisningsbara platserna.

Länsstyrelserna bryter ner länsstalet för respektive län till kommunal och genomför dialoger och förhandlingar i länet kring mottagandet. De nu fastslagna länsstalen för 2013 visar på ett kraftigt ökat mottagande i samtliga län och länsstyrelsen kommer med anledning av detta förhandla om de flesta av de överenskommelser om mottagande som tecknats med landets kommuner. Läs mer om länsstalen på vår webbplats, www.lansstyrelsen.se/integration

Prognos över antal nyanlända invandrare som beräknas komma till Sverige

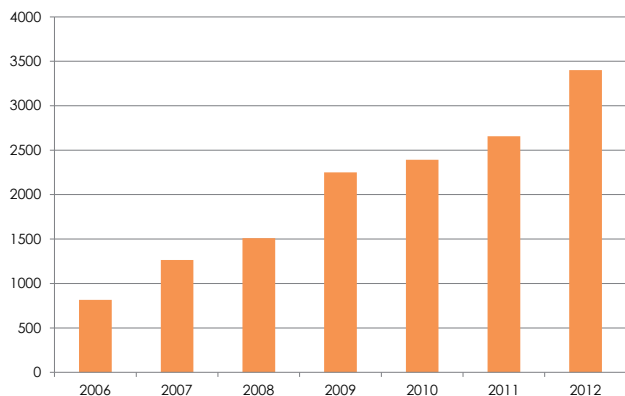
De kommande åren behöver berörda myndigheter mobilisera för att kunna ta emot och ge förutsättningar för etablering för ett relativt högt antal nyanlända. Det är av yttersta vikt att samtliga aktörer bidrar utifrån sina respektive ansvarsområden.

Ensamkommande barn – en resurs för samhället

Sverige har under många år tagit emot ensamkommande barn. Det har bidragit till att erfarenhet och kunskap om mottagandet av barn och barnens behov har byggts upp i kommunerna. Barnen som kommer till Sverige har olika utbildningsbakgrund. Gemensamt för dem är att deras erfarenhet och kunskap tas tillvara och utvecklas. Alla barn ska oavsett bakgrund ges en god möjlighet att skapa sig en framtid. Barn har rätt till boende, skolgång, trygghet och hälsa, och för att tillgodose detta behöver fler kommuner bli delaktiga i mottagandet.

Antalet ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl i Sverige har under de senaste åren ökat. Under året har Migrationsverket höjt sin prognos från 3 100 till 3 400 barn och ungdomar. Barnen kommer främst från Afghanistan och Somalia men det har även skett en ökning av barn från Nordafrika.

Inkomna asylärenden

Siffran för 2012 är enligt prognos.

I början av september hade totalt 2 113 ansökningar om asyl kommit in till Migrationsverket. Omkring 16 % var flickor och 872 barn var under 15 år.

Behov av platser

Behovet av fler platser är stort. Länsstyrelserna uppskattar att ytterligare 200 platser för asylsökande barn kommer att tecknas i år. Det är en ökning men motsvarar inte behovet fullt ut. Fler kommuner kommer därför att behöva teckna överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn. Dessutom kommer kommuner med befintlig överenskommelse att behöva öka antalet platser. Av landets 290 kommuner har

237 en överenskommelse. Det totala antalet platser är 3 146. Av dessa är 814 platser för barn som väntar på att deras asylansökan prövas. Även platser för barn med uppehållstillstånd behöver öka eftersom kommunerna måste planera för hela kedjan i mottagandet.

Bristen på platser har gett konsekvenser för landets ankomstkommuner, där barnen först tas emot. Barnen ska endast vistas där en mycket kort period för att sedan få flytta till en anvisningskommun. I september befann sig omkring 434 barn i en ankomstkommun. Sannolikheten för att dessa barn ska få en anvisning till någon kommun är låg.

Det finns goda förutsättningar att vidareutveckla arbetet. Goda exempel och den kunskap och erfarenhet som många av landets kommuner har byggt upp behöver spridas. Här har länsstyrelserna ett uppdrag att främja och stödja samverkan. Vi kan se ett behov av att fortsätta lyfta frågan och samordna kommuner och andra aktörer för att öka mottagandet i samtliga kommuner.

Kommuninformation till nyanlända på www.informationsverige.se

Informationsverige.se är en länsstyrelsegemensam portal där man hittar information om det svenska samhället. Länkar och information samlas på ett ställe och underlättar för den som nyss anlänt att få en överblick över sin situation och sina möjligheter. Webbportalen finns idag på sju språk: arabiska, dari, engelska, persiska, somaliska, svenska och tigrinja.

På informationsverige.se är det möjligt för kommuner att presentera speciellt riktad information till nyanlända. Detta kan underlätta vid bosättningsprocessen och i samhällsorienteringen vid diskussioner om kommunen och närområdet. Du hittar kommunsidorna under kategorin Leva & bo, Sveriges kommuner.

Projekt och verksamheter för mottagande av ensamkommande barn

Den 1 juli 2006 genomfördes i Sverige ett antal lagändringar i syfte att förbättra mottagandet av ensamkommande barn. I korthet medförde det att ansvaret för att tillhandahålla omsorg och boende för barnen övergick från staten till landets kommuner. Motiven till förändringarna var flera, men framförallt ansågs den kompetens, den erfarenhet och det stöd som krävs för att möta barn i utsatta situationer bäst kunna tillhandahållas av landets kommuner.

Sedan dess har mottagandet av ensamkommande barn ökat under varje år. Förra året togs 2 657 barn emot i landets kommuner. I år beräknas så många som 3 400 barn söka asyl i Sverige.

Parallellt med det ökade mottagandet har ett omfattande utvecklingsarbete skett i olika verksamheter. Det finns en stor vilja och ett stort engagemang hos olika aktörer att skapa ett gott och framgångsrikt mottagande av ensamkommande barn. Nedan ges några exempel på spännande arbetsmetoder från olika håll runt om i landet.

Jalla för alla. Skyddsvärnet

Projektet Jalla för alla, som drivs av Skyddsvärnet, syftar till att ensamkommande flyktingungdomar ska ha rätt till att uttrycka sig fritt, utveckla färdigheter och ta ställning i viktiga frågor i det svenska samhället. Inom projektet skapas forum för åsikter, livskunskap, känslor och reflekterande som möjliggör att ungdomarna aktivt arbetar för en oberoende framtid i deras nya land.

Mer information

Mer information om projektet finns på Skyddsvärnets webbplats, www.skyddsvaret.se/Kvalitet--Forskning/Skyddsvarnets-projekt/Projekt-Jalla-for-alla/

Kontakt

Oumie Ella Njai, Projektledare för ”Jalla för alla”
telefon 08-599 09 254

Advisory Board. Stockholm stad

Syftet med Advisory Board har till uppgift att främja ensamkommande flyktingungdomars integration och egen försörjning i Sverige. Rådet ska också lyfta fram goda exempel på samverkan mellan offentlig sektor och näringsliv. I rådet ingår representanter från olika företag.

Mer information

Advisory Board webbplats,
www.stockholm.se/advisoryboard

Samverkan för mottagande i skolorna.

Huddinge kommun

I Huddinge kommun samverkar förskolor och skolor med kommunens resurscentrum i mottagandet av nyanlända elever. Kuratorer och skolsköterskor från Resurscentrum ansvarar för den psykosociala och medicinska kartläggningen av eleverna. Tillsammans med den pedagogiska kartläggningen som lärarna ansvarar för görs sedan en individuell planering för varje elev.

Kontakt

Dan Fränkel, telefon 08-535 33618,
e-post: dan.fränkel@huddinge.se

Kambiz Asadollahi, telefon 08-535 33682,
e-post: kambiz.asadollahi@huddinge.se

Ensamkommande barn och ungdomar i Stockholms län. Haninge kommun.

Samordningsprojekt där alla kommuner i Stockholms län deltar med fokus på länsgemensamma riktlinjer kring arbetet med ensamkommande barn inom områdena Hälsofrågor, Överförmyndare och gode män, Utbildning och hälsa, samt Socialtjänst och boende.

Mer information

Mer information hittar du på Kommunförbundet Stockholms läns webbplats, www.ksl.se/svenska/vara-uppdrag/social-valfard/ensamkommande-barn.html

Kontakt

Liz trana, e-post Liz.Trana@haninge.se

Utveckla ett flexibelt sammanhållet mottagande av ensamkommande ungdomar. Tyresö Kommun

Tyresö Kommun genomför ett utvecklingsprojekt för att förbättra mottagande av ensamkommande ungdomar, finansierat med §37. Projektet påbörjades i augusti 2011 och håller på ett år framåt till augusti 2012. Målet är att utveckla redskap och metoder för handläggning och uppföljning vilket kommer ge bättre förutsättningar för ungdomarna att integreras och klara ett självständigt boende.

Kontakt

Leena Andersson, telefon 08-5782 7241,
e-post: leena.andersson@tyreso.se

Jens Arnesson, telefon 08-5782 7240,
e-post: jens.arnesson@tyreso.se

Uppföljningsmodell för mottagning av ensamkommande barn i Jönköpings län. Regionförbundet i Jönköpings län

Regionförbundet i Jönköpings län genomför för närvarande ett ingående uppföljningsarbete av mottagandet av ensamkommande barn i Jönköpings län. Arbetet består i en löpande uppföljning av vissa förutbestämda indikatorer, där såväl verksamheterna i länet som de mottagna barnen följs.

Parallellt med detta arbete genomförs en intervjustudie där kommunmottagna ensamkommande barn får komma till tals.

Mer information

Mer information hittar du på Regionförbundets webbplats, www.regionjonkoping.se

Kontakt

Anders Saldner, Regionförbundet i Jönköpings län,
e-post anders.saldner@regionjonkoping.se

Möjliggörande av folkhögskola som alternativ för ensamkommande ungdomar. Trelleborgs kommun, Vellinge kommun och Malmö stad.

Syftet med projektet är att Skånes 17 folkhögskolor ska erbjuda boende- och studiemöjligheter för ensamkommande ungdomar. På så vis ska utslussningsmöjligheter från kommunernas boenden för ensamkommande skapas. Idén är också att folkhögskolorna i sin fria skolform ska kunna anpassa studiegången efter målgruppens behov. Folkhögskolemiljön ses även som positiv utifrån ett integrationsperspektiv och ökad inkludering i samhället.

Projektet är 2-årigt och verkar för en implementering av mottagandeverksamhet på Skånes folkhögskolor senast 2014. Det snabbt ökande behovet av platser för ensamkommande behöver dock överenskommas tidigare än så.

Mer information

Mer information hittar du på Trelleborgs kommuns webbplats, www.trelleborg.se/aktuellt/pressreaser/pressreaser/folkhogskola-alternativ-for-ensamkommande-ungdomar/

Kontakt

Tobias Hedkvist, Trelleborgs kommun,
e-post tobias.hedkvist@trelleborg.se

Länsbaserat nätverk för berörda parter i Kronobergs län. Länsstyrelsen i Kronobergs län

Länsstyrelsen i Kronobergs län samordnar ett länsbaserat nätverk som erbjuder dialogträffar på olika teman. Nätverket består av representanter för kommuner, landstinget Kronoberg, Migrationsverket, Socialstyrelsen samt ordföranden i den regionala godemansföreningen och den regionala utvecklingsledaren för den sociala barn- och ungdomsvården.

Nätverket har bland annat skapat en referensgrupp bestående av kommunmottagna ensamkommande barn som är knuten till länsstyrelsen. Syftet med referensgruppen är att skapa ett forum för att uttrycka och samla ungdomarnas synpunkter på det faktiska mottagandet och återföra dem till berörd kommun, till länsnätverket eller vid behov lyfta dem nationellt.

Mer information

Mer information hittar du på Länsstyrelsen i Kronobergs läns webbplats, www.lansstyrelsen.se/kronoberg/Sv/manniska-och-samhalle/integration

Kontakt

Susanne Hallström, Länsstyrelsen i Kronobergs län,
e-post: susanne.hallstrom@lansstyrelsen.se

Örebro län utvald till pilot

Sveriges kommuner och Landsting (SKL) har tillsammans med Migrationsverket sedan tidigare påbörjat ett arbete för ett förbättrat mottagande av ensamkommande barn. I ett utvecklat samarbete med Socialstyrelsen och länsstyrelser har man nu kommit fram till en tredje fas, projektet ”Ensamkommande barn – lokalt och regionalt utvecklingsstöd”.

Projektet:

- stödja lokala samt regionala processer och samverkan (bland annat ska fyra regionala konferenser genomföras)
- en nationell utbildningsram för god man tas fram och förslag lämnas på vilken organisation/myndighet som ska ta över utbildningsramen
- fyra nationella utbildningar för god man ska genomföras
- arbeta vidare med samverkan på nationell nivå.

Arbetet i Örebro län

Projektet kommer i Örebro län att ge processtöd och utbilda nyckelpersoner som arbetar mot målgruppen ensamkommande barn och unga. Dessa kommer att arbeta med utvecklingsfrågor främst i sina respektive kommuner men har också ett länsövergripande perspektiv i sitt uppdrag. Projektet ska utgå från och för-

stärka det som redan görs och även hitta former för samverkan, utbildning och uppföljning som utvecklar det pågående arbetet. En viktig punkt i projektet är att hitta en hållbar organisation eller struktur för länets arbete som kan fortsätta det utvecklade arbetet.

Mer information

Mer information om pilotprojektet finns projektets webbplats, <http://ensamkommandebarn.skl.se/om-projektet>

Kontakt

Björn Wendin, e-post bjorn.wendin@lansstyrelsen.se, telefon 019-193861.

Som vilket barn som helst

Härnösands kommun i Västernorrland har en unik erfarenhet av 25 års mottagande av cirka 400 ensamkommande barn. Kommunen började ta emot flyktingar 1985.

I rapporten ”Som vilket barn som helst” presenterar forskningsenheten FOU Västernorrland, Kommunförbundet Västernorrland erfarenheter från verksamheten. Studien är baserad på fokusgrupper med personal på boendet och ungdomar som bott på gruppboendet.

Resultaten pekar på ett antal viktiga faktorer, som för det mesta delas av både barn och ungdomar. Personalgruppen fokuserar på hur viktigt det är att prioritera tiden med ungdomarna. Ungdomarna lyfter fram skolan som viktigast och uppskattar all hjälp med hemläxor och andra praktiska behov som de upplever som svårt när man kommer från en annan kultur. De vill bli sedda som individer och uppskattar personal som lyssnar och ser dem, och tycker det är viktigt att personalen har kulturell kompetens.

Bland de tidigare boende som deltagit i enkät och intervjuer kommer det också fram att:

- nio av tio har arbete eller studerar
- drygt åtta av tio har gymnasie-, högskole- eller annan högre utbildning
- var femte har akademisk examen.

Mer information

Rapporten finns att läsa på FoU Västernorrlands webbplats, <http://www.fouvasternorrland.se/Filer/Rapporter/Som-vilket-barn-som-helst.pdf>

Kontakt

David Rosenberg, telefon 0611-55 78 66.

Länsstyrelserna på plats i Almedalen

”Mission Possible – Nyanlända invandrares etablering” var temat för Länsstyrelsernas seminarium under Almedalsveckan. Länsstyrelserna ville med detta seminarium lyfta fram den positiva betydelsen av nyanlända invandrare i samhället. Arrangemanget genomfördes i residensets trädgård i Visby. Landshövding Cecilia Schelin Seidegård inledde och välkomnade samtliga. Cecilia poängterade samverkans betydelse och talade om Gotlands mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande barn/ungdomar.

Arbetsmarknadsdepartementet

Jasenko Selimovic, statssekreterare på Arbetsmarknadsdepartementet, berättade att etableringsreformen hitintills gått relativt bra men att det var för tidigt att dra några större slutsatser. Det finns vissa problem när det gäller bosättning, lotsar, samarbete och samverkan på lokal nivå. Han poängterade också att kommunerna fortfarande har en stor del av ansvaret och även att de nyanlända invandrarna har ett stort eget ansvar.

Länsstyrelsernas roll i samverkan

Landshövding Lars Bäckström, Länsstyrelsen i Västra Götaland, talade om bosättning och etablering och länsstyrelsernas roll i samverkan. Lars menade att det är ett möjligt uppdrag, att det finns två frågor vi inte får misslyckas med: miljö och integration. Varje människa är en tillgång och diskriminering skapar ett fattigare samhälle. Ett stort problem som måste lösas är bosättningsfrågan som är en prioriterad fråga på ledningsnivå inom länsstyrelserna.

Arbetsförmedlingen

Därefter var det dags för Arbetsförmedlingens generaldirektör Angeles Bermudez-Svankvist att greppa mikrofonen. Hon menade att Arbetsförmedlingen hade fått Sveriges vackraste uppdrag - att hjälpa människor till arbete. Angeles talade om språkets betydelse för uppdraget och hur detta påverkar vårt beteende. Hon betonade starkt betydelsen av att arbetsgivare och arbetstagare möts. Idag har cirka 10 000 personer en etableringsplan, tre fjärdedelar är under 40 år och männen har generellt en högre utbildningsgrad än kvinnorna.

Samarbetsprojekt inom Gävleborg samt projektet ”Öppna gränser”

Maria Berg presenterade ett samarbetsprojekt inom Gävleborg där man samordnar resurser för att underlätta nyanlända invandrares inträde på arbetsmarknaden. Det är Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen och kommunerna som samarbetar kring arbetsmarknads-

utbildningar och Sfi. Man använder sig av befintliga arbetsmarknadsutbildningar som sedan anpassas och kombineras med sfi.

Marianne Sjöström, Valbone Shala och Hans-Olof Marcus presenterade ”Öppna gränser”, ett samarbetsprojekt mellan Skogsstyrelsen, Lantmäteriet, Borlänge kommun och Arbetsförmedlingen. Deltagarna har i huvudsak varit personer med utländsk och svensk bakgrund som står långt ifrån arbetsmarknaden. Projektledningen marknadsför målgruppen till presumtiva arbetsgivare och målet är att kunna erbjuda motorsågs- och röjningskunniga personer till entreprenörer och skogsbolag. I utbildningsinsatserna ingår bland annat skoglig grundutbildning, arbetsmarknadsintroduktion, natur och kulturmiljövård, yrkessvenska och facklig information. Samtliga deltagare har också fått anställning av Skogsstyrelsen efter avslutad utbildning. Seminariet avslutades med en paneldebatt, under ledning av moderator Bengt Westerberg.

Uppföljning av etableringsreformen

Sveriges länsstyrelser har tillsammans tagit fram en enkätundersökning som ska användas för att bedöma hur etableringsuppdraget hittills har gått. Enkäten kommer att skickas ut till kommunernas integrationsansvariga under oktober.

När svaren från kommunerna har kommit in kommer vi att kunna jämföra respektive läns resultat med det nationella genomsnittet. Jämförelser kommer också att kunna göras mellan kommunerna. Eftersom enkäten ska skickas ut årligen blir det så småningom också möjligt att göra jämförelser över tid.

Med enkäten utvärderas de viktigaste områdena i etableringsreformen, nämligen överenskommelser, samverkan, lokal samordning, kapacitet och beredskap för mottagande, kvalitet i mottagandet, bosättning, samt etableringsinsatser. I enkäten ingår även några avslutande frågor som syftar till att utvärdera länsstyrelsernas arbete.

En jämförbar och god uppföljning av integrationsuppdragen kräver samordning mellan länsstyrelserna. Därför har en uppföljningsgrupp bildats. Det innebär att resurserna används effektivt och att uppföljningen blir mindre sårbar. Framöver kommer gruppen att ta fram en övergripande mall för beskrivning av mottagandestatistik på regional nivå och en övergripande mall för lägesbeskrivningar utifrån länsstyrelsens gemensamma indikatorer.

Vi vill vädja om förståelse för att enkäten kan ta en del av er personals tid i anspråk. Hjälp oss gärna att få enkäten ifylld så noggrant som möjligt.

Kontakt

Hedyah Faghir, Länsstyrelsen i Västerbotten
telefon 090-10 82 48,
e-post hedyah.faghir@lansstyrelsen.se

Linda Jönsson, Länsstyrelsen i Skåne
telefon 040-25 23 36,
e-post linda.s.jonsson@lansstyrelsen.se

Lucie Riad, Länsstyrelsen i Södermanland
telefon 0155-26 41 16,
e-post lucie.riad@lansstyrelsen.se

Åsa Nilsson, Länsstyrelsen i Västra Götaland
telefon 010-22 44 515,
e-post asa.bf.nilsson@lansstyrelsen.se

Tidplan för enkätundersökningen

Mitten av oktober: Enkäten skickas ut till kommunernas integrationsansvariga.

Flera personer i kommunens verksamhet för mottagande av flyktingar och ensamkommande barn kommer att behöva hjälpas åt att fylla i enkäten. Svarstid 2 veckor.

Mitten av december: Nationella genomsnittsresultat inklusive presentationsmallar skickas till samtliga län

December/januari: Länsresultat kan föras in i samtliga läns årsredovisningar.

Du som vill få vårt nyhetsbrev!

Länsstyrelsernas nyhetsbrev innehåller aktuell information om flyktingmottagande och integration av nyanlända i Sverige. Nyhetsbrevet ges ut gemensamt av landets samtliga länsstyrelser.

Du som vill ta del av nyhetsbrevet digitalt, skicka ditt namn och e-postadress till integration@lansstyrelsen.se. Ange "Nyhetsbrev" i ämnesraden.

Kontakt

Ansvarig utgivare

Bo Ljung, Länsstyrelsen i Jönköpings län, 036-39 52 37, bo.ljung@lansstyrelsen.se

Övriga kontaktpersoner

Per Ibertsson, Länsstyrelsen i Hallands län, 035-13 21 01, per.ibertsson@lansstyrelsen.se

Johanna Palmstierna, Länsstyrelsen Uppsala län, 018-195061, johanna.palmstierna@lansstyrelsen.se

Pernilla Bylund, Länsstyrelsen Gävleborg, 026-17 11 69, pernilla.bylund@lansstyrelsen.se

Maria Johansson, Länsstyrelsen i Örebro län, 019- 19 39 55, maria.t.johansson@lansstyrelsen.se